

SLUŽBENI VJESNIK

BISKUPIJE KRK

God. 2012.

broj 1

DOKUMENTI

PORUKA ZA XVII. DAN ŽIVOTA

– NEDJELJA, 5. VELJAČE 2012. –

Dijete je osoba i dar

Darivanje samog sebe bez pridržaja je vrednota koja tvori toplinu i intimnost obiteljskog života. Među svim članovima obitelji postoji odnos u kome nema računice koja bi očekivala uzvrat. Roditelji se žrtvuju i daju za djecu ne misleći na uzvrat koji bi od djece eventualno mogli dobiti. U obitelji nema gospodarenja i prevlasti ni nad jednim članom. Nitko ne pripada drugima kao netko nad kime, ili nešto nad čime, bi drugi imao neka prava. Svako je dijete za roditelje osoba i dar, a ne predmet koji bi imali pravo posjedovati. Od trenutka začeca počinje novi život koji nije ni očevo ni majčino, nego život novoga ljudskog bića koje se samo za sebe razvija. Suvremena genetika je utvrdila da je tu od prvog časa utvrđen program onoga što će to biće biti – čovjek. To biće nikada neće postati ljudsko ako to nije već od tada (usp. *Dar života*, I.).

Prema tome, od prvog časa svog postojanja, to biće zahtjeva, u svojoj cjelokupnosti, bezuvjetno poštovanje koje dugujemo ljudskom biću – čovjeku. A čovjeka se

vrednuje kao osobu i ljubi ga se takvoga kakav jest, bez obzira na njegovo fizičko ili mentalno zdravstveno stanje i bez obzira na njegove osobine.

Biomedicinske znanosti imaju sve veće mogućnosti zadiranja u ljudski život. Etički odnos prema čovjeku – bioetika – trebala bi doprinijeti sve većem vrednovanju ljudskog života. Međutim, postupci nekih znanstvenika ne idu u tom pravcu i nisu u skladu s dostojanstvom ljudske osobe. Neke tehnike potpomognute oplodnje, koju bismo radije trebali nazvati umjetnom oplodnjom, jer je to jedino ispravan naziv, šire takozvanu kulturu prava na dijete. Bračni par koji želi dijete kao da ima pravo posjedovati ga pod svaku cijenu. Sve se više forsiraju zahtjevi koji se prikazuju kao pravo da žena ima dijete, svoje dijete, za sebe, putem oplodnje u epruveti. Nije nevjerovatno da će jednoga, ne tako dalekog, dana i muškarac pomišljati da priskrbi za sebe jedno dijete.

Tako se stvara odnos i mentalitet gospodarenja i manipuliranja nad čovjekom. On se ne rađa nego postaje materijal koji se tehnikom «proizvodi» prema nečijoj samovolji. Taj se «proizvod» već prije rođenja sortira, to jest, izabire se jedan koji odgovara tržištu, a ostali se eliminiraju. Umjetna oplodnja nužno uključuje eliminaciju više embrija da bi se tek neki od njih ugnijezdio u maternicu i ugledao svjetlo dana. Ali i u slučaju neželjene višestruke trudnoće pribjegava se selekciji jednog embrija među onima koji su već u utrobi, a ostali se odstranjuju odnosno uništavaju.

Neka ovogodišnji Dan života još jednom svima dozove u svijest da su ljudima darovane velike mogućnosti, ali da nije dozvoljeno sve ono što je moguće! Sa stabla spoznaje dobra i zla u zemaljskom raji bilo je moguće ubrati plod, ali je to rezultiralo kobnim posljedicama za ljude koji su za tim posegnuli. «Za vašu krv, za vaš život, tražit ću obračun: ... od čovjeka za njegova druga, tražit ću obračun za ljudski život. Tko prolje krv čovjekovu,

njegovu će krv čovjek proliti. Jer na sliku Božju stvoren je čovjek» (Post. 9,5-6).

Pozivam ljude dobre volje, razborite pameti i zdravih moralnih nagnuća, da učinimo sve kako bi se u društvu i u obitelji iskazivalo dužno poštovanje životu i ljubavi.

I ovom prigodom, a imajući pred očima tolike obitelji okupljene oko Svetog Oca pape Benedikta XVI. na misi 5. lipnja 2011., prigodom prvoga Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji, ohrabrujem sve muževe i žene te svu djecu da cijene i poštuju život darovan od Boga, koji neka na bračnu i obiteljsku ljubav i zajedništvo izlije obilje mira i svakoga dobra.

U Krku, na blagdan Isusova Krštenja, 8. siječnja 2012.

*mons. Valter Župan,
krčki biskup,
predsjednik Vijeća HBK za obitelj*

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA SVJETSKI DAN MIRA 2012.

Odgajati mlade za pravdu i mir

1. Početak nove godine, Božjega dara čovjeku, poziva me uputiti svima, s velikim povjerenjem i ljubavlju, usrdnu čestitku da vrijeme koje je pred nama bude konkretno označeno pravdom i mirom.

S kojim stavom bismo trebali gledati na novu godinu? U Psalmu 130 nalazimo prelijepu sliku. Psalmist kaže da vjernik čeka Gospodina «više no zoru straža noćna» (r. 6), čeka ga s čvrstom nadom, jer zna da će donijeti svjetlo, milosrđe, spasenje. To se očekivanje rađa iz iskustva Izabranog naroda, koji shvaća da ga Bog uči promatrati svijet u njegovoj istinitosti i da ne dopušta da ga svladaju nevolje. Pozivam vas gledati na 2012. godinu s tim stavom povjerenja. Istina je da se u godini koja se primiče svom kraju povećao osjećaj beznađa zbog krize koja zahvaća društvo, svijet rada i ekonomiju; korijeni te krize su prije svega kulturni i antropološki. Čini se malne da se neki tamni veo nadvio nad naše vrijeme i ne dopušta nam jasno vidjeti dnevno svjetlo.

Ipak, u toj tami čovjekovo srce ne prestaje čekati zoru o kojoj govori psalmist. To je očekivanje posebno snažno i vidljivo kod mladih i zato se u svojem razmišljanju okrećem njima promatrajući doprinos koji mogu i moraju dati društvu. Želim zato svoju poruku za 45. Svjetski dan mira posvetiti temi odgoja: «Odgajati mlade za pravdu i mir», u uvjerenju da oni, svojom poletnošću i svojim idealizmom, mogu pružiti novu nadu svijetu.

Moja se poruka obraća također roditeljima, obiteljima, svim odgojnim i obrazovnim sastavnicama, kao i svima onima koji su odgovorni za razna područja religijskog, društvenog, političkog, ekonomskog, kulturnog života kao i za medije. Biti pozoran prema mladima i njihovim brigama, saslušati ih i cijeniti, nije samo nešto što je preporučljivo; to je primarna dužnost čita-

vog društva, ako se želi izgrađivati budućnost pravde i mira.

Riječ je o tome da se mladima poruči da cijene pozitivnu vrijednost života te se tako u njima probudi želju da svoje živote utroše u služenju dobru. To je zadaća u kojoj moramo svi dati svoj osobni obol.

Brige koju su mnogi mladi diljem svijeta izrazili u posljednje vrijeme pokazuju njihovu želju da sa čvrstom nadom gledaju u budućnost. U sadašnjem trenutku zaokupljaju ih mnoge brige i strahovi: žele steći nabrazbu koja će ih ozbiljnije pripremiti da se nose sa stvarnošću u kojoj žive; uviđaju koliko je teško zasnovati obitelj i pronaći stalno radno mjesto; pitaju se mogu li dati stvarni doprinos svijetu politike, kulture i ekonomije kako bi izgrađivali društvo koje će imati ljudskije i solidarnije lice.

Važno je da se tim vrenjima i tome idealizmu posveti dužna pozornost na svim razinama društva. Crkva u mlade gleda s nadom, ima povjerenje u njih i potiče ih da traže istinu, da brane opće dobro, da budu otvoreni svijetu koji ih okružuje i da budu kadri vidjeti «nove događaje» (Iz 42, 9; 48, 6)!

Odgojitelji

2. Odgoj je najzanimljivija i ujedno najteža pustolovina u životu. Odgajati – izraz koji dolazi od latinskog educere – znači izvesti mlade iz njih samih i uvesti ih u stvarnost, prema punini koja pomaže osobi rasti. Taj se proces jača susretom dviju sloboda: slobode odrasle osobe i slobode mladog čovjeka. To iziskuje i odgovornost učenika, koji mora biti otvoren i dopustiti da ga se vodi u upoznavanju stvarnosti, i odgovornost odgojitelja, koji mora biti spreman darovati samog sebe. Zato su više no ikad potrebni istinski svjedoci, a ne puki razdjelitelji pravila i informacija, svjedoci koji će

znati vidjeti dalje od drugih, jer imaju šire poglede na život. Svjedok je onaj koji prednjači u življenju puta kojeg predlaže.

Koja su to mjesta gdje sazrijeva pravi odgoj za mir i pravdu? To je nadasve obitelj, jer su roditelji prvi odgojitelji. Obitelj je izvorna stanica društva. «U obitelji se djeca uče ljudskim i kršćanskim vrijednostima koje omogućuju konstruktivan i miran suživot. U obiteljima se uče međugeneracijskoj solidarnosti, poštivanju pravila, opraštanju i prihvaćanju drugoga» (1). Ona je prva škola gdje odgajamo za pravdu i mir.

Živimo u svijetu u kojem su obitelji, kao i sam život, neprestano izložene prijetnji i, nerijetko, racjepkane. Radni uvjeti koji se često teško mogu uskladiti s obiteljskim zadacima, brige za budućnost, ubrzani ritmovi života, česta seljenja da bi se osigurao pristojan život ili čak puko preživljavanje – sve to silno otežava mogućnost da se djeci zajamči jedno od najdragocjenijih dobara: prisutnost roditelja. Ta prisutnost omogućuje sve dublje zajedništvo i prenošenje iskustava i uvjerenja koja se stječu godina, a koja se samo zajedno provedenim vremenom mogu prenijeti na mlade. Roditeljima želim da ne klonu duhom! Neka primjerom svoga života potiču djecu da svoju nadu stavljaju nadasve u Boga, koji je izvor istinske pravednosti i mira.

Želim također uputiti svoju riječ odgovornima za odgojno-obrazovne institucije: neka s velikim osjećajem odgovornosti budno paze da se dostojanstvo svake osobe uvijek poštuje i cijeni. Neka se pobrinu da svaki mladi čovjek otkrije vlastiti poziv i pomažu mladima da darovi koje im je Bog udijelio donesu svoj plod. Neka zajamče obiteljima da će njihovoj djeci uvijek biti osiguran odgoj koji se neće biti u opreci s njihovom savješću i vjerskim načelima.

Neka sve obrazovne sredine budu mjesta otvorenosti za nadnaravno i za druge, mjesto dijaloga, povezanosti i pažljivog slušanja, u kojem se mladi čovjek osjeća poštovanim zbog vlastitih sposobnosti i du-

hovnih bogatstava i gdje može naučiti cijeliti braću. Neka se ondje nauči iskusiti radost koju donosi svakodnevno činjenje djela ljubavi i suosjećajnost prema bližnjemu i djelatno sudjelovanje u izgrađivanju društva koje će biti humanije i u kojem će biti više bratstva.

Obraćam se zatim političarima od kojih tražim da konkretno pomažu obitelji i odgojne ustanove u izvršavanju njihovih odgojnih prava i dužnosti. Ne smije nikada uzmanjati prikladne potpore majčinstvu i očinstvu. Neka se pobrinu da se nikome ne niječe pristup obrazovanju i neka obiteljima omoguće da mogu slobodno birati odgojno-obrazovne strukture koje su prikladnije za dobro njihove djece. Neka se političari zalažu za ponovno ujedinjavanje obitelji koje su razdvojene zbog priskrblijivanja sredstava potrebnih za život. Neka mladima pružaju pozitivnu sliku o politici, kao pravom služenju na dobro svih.

Moram, nadalje, pozvati svijet medija da dadne svoj doprinos odgoju. U današnjem društvu sredstva masovne komunikacije imaju jedinstvenu ulogu: ona ne samo da informiraju, već također oblikuju duh svojih korisnika te stoga mogu dati značajan doprinos odgoju i obrazovanju mladih. Važno je imati na umu kako između obrazovanja i komunikacije postoji tijesna veza: obrazovanje se naime ostvaruje uz pomoć komunikacije, koja utječe, na pozitivan ili negativan način, na oblikovanje osobe.

I mladi moraju imati hrabrosti da prije svega oni prvi žive ono što traže od onih koji su u njihovu okruženju. Na njima leži velika odgovornost: neka smognu hrabrosti da se svojom slobodom koriste dobro i savjesno. I oni sami su odgovorni za vlastiti odgoj i obrazovanje za pravdu i mir!

Odgajati za istinu i slobodu

3. Sveti se Augustin pitao: «Quid enim fortius desiderat anima quam veritatem? – Što čovjek snažnije želi od istine?» (2).

Hoće li neko društvo imati humano lice velikim dijelom ovisi o tome pridonosi li obrazovanje očuvanju tog neuništivog zahtjeva. Obrazovanje je, naime, povezano s cjelovitim oblikovanjem osobe, uključujući i njezin moralni i duhovni vidik, i usredotočeno je na čovjekov krajnji cilj i dobro društva kojem pripada. Zato, da bi se čovjeka odgojilo za istinu treba prije svega znati tko je osoba, poznavati njezinu narav. Promatrajući stvarnost koja ga okružuje, psalmist ovako razmišlja: «Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?» (Ps 8, 4-5). To je temeljno pitanje koje si moramo postaviti: tko je čovjek? Čovjek je biće koje nosi u srcu žeđ za beskonačnim, žeđ za istinom – i to ne djelomičnom istinom, već onom koja je kadra rasvijetliti smisao života – zato što je stvoren na Božju sliku i priliku. Prepoznati sa zahvalnošću da je život neprocjenjivi dar vodi do otkrivanja dubokog i nepovredivog dostojanstva svake osobe. Zato je prvi korak u odgoju naučiti prepoznavati Stvoriteljevu sliku u čovjeku i, samim tim, gajiti duboko poštivanje prema svakom ljudskom biću i pomagati drugima da žive životom koji je u skladu s tim uzvišenim dostojanstvom. Ne smije se zaboraviti da se «autentični ljudski razvoj tiče cijele osobe u svim njezinim dimenzijama» (3), uključujući i transcendentnu, te da se ne smije žrtvovati osobu zbog postizanja nekog dobra, bilo ono ekonomsko ili društveno, individualno ili kolektivno.

Samo u odnosu s Bogom čovjek shvaća također značenje vlastite slobode. A pred odgojiteljima se postavlja zadaća oblikovati istinsku slobodu. To nije odsutnost ograničenja ili vladavina slobodne volje, nije apsolutizam onoga «ja». Čovjek koji vjeruje da je apsolutan, da ne ovisi ni o kome i ni o čemu, da može činiti što mu volja, na kraju protuslovi istini o vlastitom biću i gubi svoju slobodu. Čovjek je, međutim, biće odnosa, koji živi u jednom odnosu s drugima i, prije

svega, s Bogom. Istinska sloboda se nikada ne može postići udaljavanjem od Boga.

Sloboda je dragocjena, ali ujedno i krhka vrijednost; može biti pogrešno shvaćena i zloupotrijebljena. «Osobito podmuklu prepreku odgojnoj zadaći danas predstavlja masovna prisutnost, u našem društvu i kulturi, onog relativizma koji, budući da ne priznaje ništa kao definitivno, ostavlja kao posljednje mjerilo vlastito 'ja' s njegovim htijenjima i pod krinkom slobode postaje za svakog tamnica, jer odvaja ljude jedne od drugih te na kraju svaki od njih biva zatvoren u vlastito 'ja'. U takvom relativističkom obzorju, stoga, pravi odgoj nije moguć: bez svjetla istine prije ili kasnije svaki je čovjek naime osuđen sumnjati u dobrotu samoga života i odnosa od kojih je satkan, u vrijednost svojega zauzimanja da nešto zajedno gradi s drugima» (4).

Da bi ostvario svoju slobodu, čovjek mora dakle nadići relativistički obzor i spoznati istinu o samom sebi i istinu o dobru i zlu. U dubini savjesti čovjek otkriva jedan zakon kojeg si nije on dao, već kojeg mora slušati i čiji glas ga poziva da ljubi i čini dobro i kloni se zla, da preuzme odgovornost za učinjeno dobro i počinjeno zlo (5). Zbog toga je ostvarivanje slobode prisno povezano s naravnim moralnim zakonom, koji ima univerzalni karakter, izraz je dostojanstva svake osobe, udara temelje njegovim temeljnim pravima i dužnostima i dakle, u konačnici, oblikuje temelje pravednog i miroljubivog suživota među osobama.

Ispravno korištenje slobode dakle ima središnju važnost u promicanju pravednosti i mira, koji zahtijevaju poštivanje prema samima sebi i prema drugima, uključujući i one čiji način shvaćanja i života umnogome odudara od našega. Iz toga stava izviru sastavnice bez kojih mir i pravednost ostaju prazne riječi bez sadržaja: uzajamno povjerenje, sposobnost uspostave konstruktivnog dijaloga, mogućnost opraštanja, koje bi uvijek htjeli primiti ali koje je teško drugome

dati, uzajamna ljubav, suosjećanje prema najslabijima, kao i spremnost na žrtvu.

Odgajati za pravdu

4. U našem svijetu, u kojem je vrijednost osobe, njezina dostojanstva i njezinih prava, usprkos javno proklamiranim dobrim namjerama, ozbiljno ugrožena raširenom tendencijom isključivog pribjegavanja mjerilima korisnosti, zarade i posjedovanja, važno je ne odvajati pojam pravde od njezinih transcendentnih korijenâ. Pravda, naime, nije jednostavno plod ljudskog dogovora, jer ono što je pravedno nije izvorno određeno pozitivnim zakonom, već dubokim identitetom ljudskog bića. Samo cjeloviti pogled na čovjeka omogućuje nam da ne podlegnemo poimanju pravde kao nekog ugovora i dogovora i da smjestimo također nju unutar obzora solidarnosti i ljubavi (6).

Ne smijemo zanemariti činjenicu da su određene struje suvremene kulture, koje se oslanjaju na ekonomska racionalistička i individualistička načelâ, istrгла pojam pravde iz njezinih transcendentnih korijena, odvojivši je od ljubavi i solidarnosti: «'Zemaljski grad' ne promiču samo odnosi pravâ i dužnostî, nego, još više i još preče, odnosi velikodušne besplatnosti, milosrđa i zajedništva. Sebedarna ljubav, čak i u ljudskim odnosima, uvijek očituje Božju ljubav, dajući teologalnu i spasenjsku vrijednost svakom zauzimanju oko pravednosti u svijetu» (7).

«Blago gladnima i žednima pravednosti: oni će se nasititi!» (Mt 5, 6). Nasitit će se jer su gladni i žedni ispravnih odnosa s Bogom, sa samima sobom, sa svojom braćom i sestrama i sa čitavim stvorenim svijetom.

Odgajati za mir

5. «Mir nije tek odsutnost rata i ne može se svesti na osiguranje ravnoteže među suprotstavljenim silama. Mir se na zemlji ne može postići bez zaštite osobnih dobara, bez

slobodne komunikacije među ljudima, bez poštivanja dostojanstva osoba i naroda, bez postojano življenog bratstva» (8). Mir je plod pravde i učinak ljubavi. Mir je prije svega Božji dar. Mi kršćani vjerujemo da je Krist naš pravi mir: u njemu, u njegovom križu, Bog je pomirio sa sobom svijet i razorio razdvojnice koje su nas jedne od drugih dijelile (usp. Ef 2, 14-18); u njemu postoji samo jedna obitelj, pomirena u ljubavi. Ali mir nije samo dar koji treba primiti, već je također zadatak kojeg treba ostvariti. Da bismo bili istinski mirotvorci, moramo se učiti suosjećanju, solidarnosti, suradnji, bratstvu, moramo biti aktivni u zajednici i budni u jačanju svijesti kod ljudi u svezi nacionalnih i međunarodnih pitanja i važnosti da se traže prikladni načini preraspodjele bogatstva, promicanja razvoja, suradnje u razvoju i rješavanju sukobâ. «Blago mirotvorcima: oni će se sinovima Božjim zvati!», kaže Isus u Govoru na gori (Mt 5, 9).

Mir za sve je plod pravde za sve i nitko ne može izbjeći tu bitnu zadaću promicanja pravde, prema vlastitim poljima djelovanja i odgovornostima. Pozivam poglavito mlade, koji uvijek snažno streme idealima, da imaju strpljenja i upornosti u traženju pravde i mira, da gaje osjećaj za ono što je pravedno i istinito, i onda kada to može uključivati žrtvu i značiti da moraju ići protiv struje.

Uzdići oči Bogu

6. Kada se nađemo pred teškim izazovom kročenja putom pravde i mira možemo biti u iskušenju da se, poput psalmiste, pitamo: «K brdima oči svoje uzdižem: odakle će mi doći pomoć?» (Ps 121, 1).

Svima, a poglavito mladima, želim snažno reći: «Svijet ne spašavaju ideologije, već samo okretanje Bogu živom, koji je naš stvoritelj, jamac naše slobode, jamac onoga što je doista dobro i istinito... okretati se bespridržajno Bogu koji je mjera onoga što je ispravno i istodobno je vječna ljubav. Što bi nas uopće i moglo spasiti ako ne ljubav?» (9) Ljubavi je mila istina, ona je snaga koja

nas čini kadrima zalagati se za istinu, za pravdu, za mir, jer sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi (usp. 1 Kor 13, 13)

Dragi mladi, vi ste dragocjeni dar za društvo. Ne dopustite da vas obuzme obeshrabrenost kada naidete na teškoće i ne prepuštajte se lažnim rješenjima, koja se često predstavljaju kao najlakši put za svladavanje problemâ. Ne plašite se preuzeti obaveze, uhvatiti se u koštac s naporom i žrtvom, izabrati putove koji zahtijevaju vjernost i stalnost, poniznost i predanost. Živite s povjerenjem svoju mladost i one duboke želje sreće, istine, ljepote i prave ljubavi koje osjećate! Živite intenzivno to razdoblje života tako bogato i puno poleta.

Budite svjesni da ste vi sami primjer i poticaj za odrasle, i to ćete biti što se više budete trudili pobijediti nepravde i korupciju, koliko više budete željeli bolju budućnost i zalagali se da je izgrađujete. Budite svjesni svojih mogućnosti i ne zatvarajte se nikada u sebe same, već znajte raditi za svjetliju bu-

dućnost za sve. Niste nikada sami. Crkva se uzda u vas, prati vas, bodri vas i želi vam ponuditi najdragocjenije što ima: mogućnost da uzdignete svoje oči Bogu, da susretnete Isusa Krista, onoga koji je pravda i mir.

Svima vama, muškarci žene iz čitavoga svijeta, kojima na srcu leži mir želim poručiti: mir nije neko dobro koje je već dostignuto, već je cilj kojem svi i svatko mora težiti. Gledajmo s većom nadom u budućnost, uzajamno se bodrimo na našem putu, radimo na tome da dadnemo našem svijetu lice koje je više ljudsko i bratsko i osjetimo se ujedinjenima u odgovornosti prema sadašnjim i budućim naraštajima, poglavito u njihovu odgajanju da budu miroljubivi i mirotvorci. Na temelju te svijesti upućujem vam ova razmišljanja i upućujem svoj poziv: ujedinimo svoje duhovne, moralne i materijalne snage, da bismo «odgajali mlade za pravdu i mir».

Iz Vatikana, 8. prosinca 2011.

Papa Benedikt XVI.

Bilješke:

- (1) Benedikt XVI., *Discorso agli Amministratori della Regione Lazio, del Comune e della Provincia di Roma* (14. siječnja 2011.): *L'Osservatore Romano*, 15. siječnja 2011., str. 7.
- (2) *Commento al Vangelo di S. Giovanni* (Komentar na Evanđelje sv. Ivana), 26,5.
- (3) Benedikt XVI., *Enc. Caritas in veritate* (29. lipnja 2009.), 11: AAS 101 (2009), 648; usp. Pavao VI., *Enc. Populorum progressio* (26. ožujka 1967.), 14: AAS 59 (1967), 264.
- (4) Benedikt XVI., *Discorso in occasione dell'apertura del Convegno ecclesiale diocesano nella Basilica di san Giovanni in Laterano* (6. lipnja 2005.): AAS 97 (2005), 816.
- (5) Usp. Drugi vatikanski koncil, *Konst. Gaudium et spes*, 16.
- (6) Benedikt XVI., *Discorso al Bundestag* (Govor u Bundestagu) (Berlin, 22. rujna 2011.): *L'Osservatore Romano*, 24. rujna 2011., str. 6-7.
- (7) *Isti*, *Enc. Caritas in veritate* (29. lipnja 2009.), 6: AAS 101 (2009), 644-645.
- (8) *Katekizam Katoličke Crkve*, 2304.
- (9) Benedikt XVI., *Veglia con i Giovani* (Bdjenje s mladima) (Köln, 20. kolovoza 2005.): AAS 97 (2005), 885-886.

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA XX. SVJETSKI DAN BOLESNIKA 2012.

«Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!» (Lk 17, 19)

Draga braćo i sestre!

U prigodi Svjetskog dana bolesnika, kojeg ćemo slaviti 11. veljače 2012., na spomendan Gospe Lurdske, želim ponovno izraziti svoju duhovnu blizinu svim bolesnicima koji se nalaze u mjestima u kojima se pruža skrb za bolesne ili su zbrinuti u obiteljima, izražavajući svakom od njih brižnost i ljubav čitave Crkve. U velikodušnom prihvaćanju s ljubavlju svakog ljudskog života, osobito slabih i bolesnih, kršćanin izražava važni aspekt vlastitog evanđeoskog svjedočenja, po Kristovu primjeru, koji se prignuo nad čovjekova materijalna i duhovna trpljenja da ih ozdravi.

1. Ove godine, koja predstavlja najbližu pripravu za svečani Svjetski dan bolesnika koji će se slaviti u Njemačkoj 11. veljače 2013. i u čijem će žarištu biti vrlo znakovit lik Samarijanca (usp. Lk 10, 29-37) želim staviti naglasak na «sakramentima ozdravljenja», to jest na sakramentu pokore i pomirenja kao i sakramentu bolesničkog pomazanja, koji imaju svoje prirodno ispunjenje u euharistijskoj pričesti.

Isusov susret s desetoricom gubavaca, opisan u Evanđelju svetog Luke (usp. Lk 17, 11-19), osobito riječi koje Gospodin upućuje jednom od njih: «Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!» (r. 19), pomažu nam da postanemo svjesni važnosti vjere za one koji se, pod teretom patnje i bolesti, približavaju Gospodinu. U susretu s njim mogu stvarno iskusiti da onaj koji vjeruje nije nikada sam! Bog nas, naime, u svome Sinu, ne napušta u našim tjeskobama i trpljenjima, već nam je blizu, pomaže nam nositi ih i želi ozdraviti u dubini naše srce (usp. Mk 2, 1-12).

Vjera tog jedinog gubavca koji se, vidjevši da je ozdravio, pun divljenja i radosti, za razliku od ostalih, vraća odmah Isusu da mu izrazi svoju zahvalnost, pomaže nam shvatiti da je ponovno zadobiveno zdravlje znak nečeg dragocjenijeg od pukog tjelesnog ozdravljenja, to je znak spasenja koje nam Bog daje po Kristu; ono nalazi svoj izraz u Isusovim riječima: Tvoja te vjera spasila. Tko u vlastitom trpljenju i bolesti zaziva Gospodina siguran je da ga njegova ljubav neće nikada napustiti i da ni ljubav Crkve, koja u ovom svijetu nastavlja njegovo djelo spasenja, neće nikada minuti. Tjelesno ozdravljenje, izraz dubljeg spasenja, otkriva tako važnost koju čovjek, kao cjelina satkana od duše i tijela, ima za Gospodina. Svaki sakrament, usto, izražava i ostvaruje blizinu samoga Boga, koji, na potpuno besplatan način, «stupa s nama u dodir po materijalnim zbiljnostima..., kojima se služi, pretvarajući ih u sredstva susreta između nas i njega samog» (Homilija, Misa potvrde, 1. travnja 2010). «Jedinstvo između stvaranja i otkupljenja postaje vidljivo. Sakramenti su izraz opipljivosti naše vjere koja obuhvaća tijelo i dušu, čitavog čovjeka» (Homilija, Misa potvrde, 21. travnja 2011).

Glavni zadatak Crkve je zasigurno naviještanje Božjeg kraljevstva, «ali upravo taj navještaj mora biti proces ozdravljenja: '...iscijeliti srca slomljena' (usp. Iz 61, 1)» (isto), prema zadaći koju je Isus povjerio svojim učenicima (usp. Lk 9, 1-2; Mt 10, 1.5-14; Mk 6, 7-13). Sprega tjelesnog zdravlja i obnove slomljenih srca pomaže nam stoga bolje shvatiti «sakramente ozdravljenja».

2. Sakrament pokore je bio često u središtu razmišljanja crkvenih pastirâ, upravo zbog velike važnosti koju ima u

kršćanskom životu, jer «sva vrijednost Pokore jest u tome da u nama ponovno obnovi Božju milost i s Bogom nas sjedini dubokom ljubavlju» (Katekizam Katoličke Crkve, 1468). Nastavljajući razglašavati Isusovu poruku oproštenja i pomirenja, Crkva ne prestaje pozivati čitavo čovječanstvo da se obrati i vjeruje u evanđelje. Poziv apostola Pavla: «Kristovi smo dakle poslanici; Bog vas po nama nagovara. Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!» (2 Kor 5, 20), ona prihvaća kao vlastiti. Isus, u svojem životu, naviješta i uprisutnjuje Očevu milosrđe. On je došao ne da osuđuje, već da oprašta i spašava, da pruži nadu također u najdubljoj tami patnje i grijeha, da dadne vječni život; tako u sakramentu pokore, u «lijeku ispovijedi», iskustvo grijeha ne izrođuje se u očaj, već susreće ljubav koja oprašta i preobražava (usp. Ivan Pavao II., Posinod. apost. pobud. Pomirenje i pokora. *Reconciliatio et paenitentia*, 31).

Bog, «bogat milosrđem» (Ef 2, 4), poput oca iz evanđeoske prispodobe (usp. Lk 15, 11-32), ne zatvara srce nikome od svoje djece, već ih čeka, traži, nalazi tamo gdje odbacivanje zajedništva zatvara u osamu i podjelu, poziva ih da se okupe oko njegova stola, u radosnoj svečanosti opraštanja i pomirenja. Trpljenje, u kojem bi se kod čovjeka mogla javiti napast da se prepusti obeshrabrenosti i očaju, može se tako pretvoriti u vrijeme milosti u kojem se čovjek može povući u samog sebe i, poput rasipnog sina iz prispodobe, preispitati vlastiti život, prepoznati zablude i promašaje, osjetiti nostalgiju za Očevim zagrljajem i vratiti se putu koji vodi prema njegovu domu. On, u svojoj velikoj ljubavi, uvijek i svagda bdije nad našim životom i čeka nas da svakom djetetu koji mu se vrati udijeli dar punog pomirenja i radosti.

3. Čitajući Evanđeljâ jasno vidimo kako je Isus uvijek iskazivao posebnu pažnju bolesnima. On ne samo da je

pozvao svoje učenike da im liječe rane (usp. Mt 10, 8; Lk 9, 2; 10, 9), već je također za njih ustanovio posebni sakrament: bolesničko pomazanje. Jakovljeva poslanica potvrđuje da je taj sakramentski čin prisutan već u prvoj kršćanskoj zajednici (usp. 5, 14-16): bolesničkim pomazanjem praćenom molitvom prezbiterâ, čitava Crkva preporučuje bolesne Gospodinu patniku i proslavljenom, da ublaži njihove patnje i spasi ih, štoviše poziva ih da se u duhu sjedine s Kristovom mukom i smrću, kako bi tako pridonijeli dobru Božjeg naroda.

Taj nas sakrament potiče razmatrati dvojako otajstvo Maslinske gore, gdje se Isus našao dramatično suočen s putom na koji ga je uputio Otac, putom muke, najvišeg čina ljubavi, i prihvatio taj put. U tome času, on je posrednik, «nosi na sebi, preuzima na sebe trpljenje i patnju svijeta, preobražavajući je u vapaj Bogu, donoseći je pred oči i u ruke Bogu, i noseći je tako zbiljski k času otkupljenja» (*Lectio divina*, Susret s rimskim klerom, 18. veljače 2010.). Ali «Maslinska gora je... također mjesto s kojeg je on uzašao k Ocu, to je dakle mjesto otkupljenja... Taj dvojak misterij Maslinske gore je također uvijek 'na djelu' u sakramentalnom ulju Crkve... znaku Božje dobrote koja se pruža k nama da nas dotakne» (*Homilija*, Misa potvrde, 1. travnja 2010.). U bolesničkom pomazanju, sakramentalna tvar ulja nam biva ponuđena, tako reći, «kao Božji lijek... koji nam sada ulijeva pouzdanje u njegovu dobrotu, pružajući nam snagu i utjehu, ali koji je istodobno ustremljen izvan bolesti prema konačnom ozdravljenju, uskrsnuću (usp. Jak 5, 14)» (isto).

Taj sakrament zaslužuje danas veću pažnju, bilo u teološkom promišljanju, bilo u pastoralnom radu s bolesnima. Prepoznajući pravu vrijednost sadržaja liturgijske molitve koji se prilagođavaju raznim ljudskim situacijama vezanim uz bolest, ali

ne samo nju, kada se čovjek nađe na kraju svog životnog puta (usp. Katekizam Katoličke Crkve, 1514), bolesničko pomazanje ne smije se smatrati malne «manjim sakramentom» u odnosu na ostale. Ako su pažnja i pastoralna skrb prema bolesnima s jedne strane znak Božje nježnosti prema onima koji trpe, s druge donosi duhovnu korist također svećenicima i čitavoj kršćanskoj zajednici, koji su svjesni da ono što je učinjeno najmanjemu, učinjeno je samom Isusu (usp. Mt 25, 40).

4. U vezi «sakramenata ozdravljenja» sveti Augustin kaže: «Bog ozdravlja sve bolesti. Ne boj se dakle: sve će bolesti biti ozdravljene... Moraš samo dopustiti da te on ozdravi i ne smiješ odbaciti njegove ruke» (Izlaganje o Psalmu 102, 5: PL 36, 1319-1320). Riječ je o dragocjenim sredstvima Božje milosti, koja pomažu bolesniku da se sve potpunije suobliči otajstvu Kristove smrti i uskrsnuća. Zajedno s ta dva sakramenta, htio bih istaknuti također važnost euharistije. Primljena u trenutku bolesti pridonosi, na jedinstven način, odjelotvorenju te preobrazbe, pridružujući onoga koji se hrani Isusovom Tijelu i Krvlju Njegovu prinosu samoga sebe Ocu za spasenje svih. Čitava crkvena zajednica, a navlastito župne zajednice, trebaju posvetiti pozornost tome da se osigura mogućnost čestog pristupanja sakramentskoj pričesti onima koji, zbog zdravstvenih razloga ili poodmakle dobi, ne mogu ići u bogoslužna mjesta. Na taj se način toj braći i sestrama pruža mogućnost da osnaže odnos s Kristom raspetim i uskrsnim, sudjelujući svojim životom prinesenim za ljubav Kristovu, u samom poslanju Crkve. U toj perspektivi, važno je da svećenici koji vrše svoj osjetljivi rad u bolnicama, lječilištima i domovima bolesnika osjete da su «poslužitelji bolesnikâ», znak i oruđe Kristova suosjećanja, koji mora doći do svakog čovjeka koji trpi» (Poruka za XVIII. Svjetski dan bolesnika, 22.

studenog 2009.).

Suobličavanje Kristovom uskrsnom otajstvu, koje se može postići također praksom duhovnog zajedništva, poprima sasvim osebujno značenje kada se euharistiju podjeljuje i prima kao popudbina. U tome trenutku života još snažnije odjekuju Gospodinove riječi: «Tko blaguje tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni; i ja ću ga uskrisiti u posljednji dan» (Iv 6, 54). Euharistija, nadasve kao popudbina, je – prema definiciji svetog Ignacija Antiohijskog – «lijek besmrtnosti, protuotrov za smrt» (Poslanica Efežanima, 20; PG 5, 661), sakrament prijelaza iz smrti u život, iz ovoga svijeta k Ocu, koji sve čeka u nebeskom Jeruzalemu.

5. Tema ove Poruke za 20. Svjetski dan bolesnika, «Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!» gleda također prema naprijed, prema predstojećoj Godini vjere, koja će započeti 11. listopada 2012., koja predstavlja povoljnu i dragocjenu prigodu da se ponovno otkrije snagu i ljepotu vjere, da se prodube njezini sadržaji i da je se svjedoči u svakodnevnom životu (usp. apost. pismo Porta fidei, 11. listopada 2011.). Želim obodriti bolesnike i patnike da nalaze uvijek sigurno sidro u vjeri, jačanoj slušanjem Božje riječi, osobnom molitvom i sakramentima, istodobno pozivam pastire da budu sve spremniji podjeljivati ih bolesnima. Neka svećenici, po primjeru Dobrog Pastira i kao vođe stada koje im je povjereno, budu ispunjeni radošću, brižni prema slabima, jednostavnima, grešnima, očitujući beskrajno Božje milosrđe umirujućim riječima nade (usp. Sv. Augustin, Pismo 95, 1: PL 33, 351-352).

Svima koji rade na polju zdravstva, kao i obiteljima koji u svojim najbližima vide ispaćeno lice Gospodina Isusa, ponovno upućujem svoju osobnu zahvalu i zahvalnost Crkve, jer oni, u svojoj profesionalnoj stručnosti i tišini, često ni ne spo-

minjući njegovo ime, očituju Krista na konkretan način (usp. Homilija, Misa potvrde, 21. travnja 2011.).

Mariji, Majci milosrđa i Zdravlju bolesnih, uzdignimo svoj pogled pun pouzdanja i svoju molitvu; neka ona svojim majčinskim suosjećanjem, koje je očitovala dok je stajala uz svoga umirućeg Sina na križu, prati i podupire vjeru i nadu svake

bolesne osobe i svih koji pate na putu ozdravljenja od rana tijela i duše.

Svima jamčim svoj spomen u molitvi, dok svakom pojedinom podjeljujem posebni apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 20. studenog 2011., svetkovina Našega Gospodina Isusa Krista, Kralja svega stvorenja.

Papa Benedikt XVI.

PORUKA HRVATSKIH BISKUPA PRED REFERENDUM O PRISTUPANJU HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI

Dragi vjernici i svi ljudi dobre volje!

Prije skoro dvije godine dana, 19. ožujka 2010, mi hrvatski biskupi uputili smo Pismo povodom pristupnih pregovora za ulazak Republike Hrvatske u Europsku Uniju u kojem smo, u svjetlu evanđelja i crkvenog učiteljstva, razmotrili taj novi povijesni proces ujedinjavanja Europe pazeći pritom posebno na kakvim se temeljima i s kojim ciljevima to ujedinjavanje ostvaruje. Crkva je, naime, stoljećima pratila hod našega naroda i dijelila njegovu sudbinu te ona, kao i svi odgovorni građani, i sada želi znati možemo li u tom novom društvu, u Europskoj Uniji u koju Hrvatska želi ući, prepoznati svoju prošlost, osmisliti svoju sadašnjost te s nadom gledati na svoju budućnost.

Dakako, nije zadaća ni posao Crkve davati direktive kako i s kime će se države povezivati i udruživati. Njezina je dužnost da kao dobra «majka i učiteljica» (Ivan XXIII) pomogne svakom narodu, pa tako i hrvatskom, zajedništvo u kojem se nalazi izgrađivati na kršćanskim i humanim načelima. Činjenica je da «Hrvatska pripada tisućljetnom europskom kulturnom i civilizacijskom krugu» (Benedikt XVI, 2006), zbog čega se smijemo opravdano nadati da će nam u tom društvu i budućnost biti bolja i

sigurnija nego izvan njega. Ipak konačnu odluku o tome donijet će naši građani na referendumu.

Crkva koja prati svoje vjernike i dijeli njihove «radosti i nade, žalosti i tjeskobe» (Drugi vatikanski koncil), poštivat će tu odluku, kao što je poštivala i odluku hrvatskih vlasti kada su zatražile pregovore o pristupu naše države Europskoj Uniji. Svjesni smo da je odluka o ulasku u europsku zajednicu naroda po mnogo čemu dalekosežna te razumijemo strahove mnogih da bi nam to moglo ugroziti suverenitet i posebno nacionalni identitet. Ipak, uvjereni smo da će ta opasnost postati realnom samo ako sami ne budemo dovoljno držali do svoje suverenosti, kulture, jezika, nacionalnih dobara i svega onoga po čemu smo to što jesmo. U globaliziranom svijetu, bili mi u Europskoj Uniji ili ne bili, s tim ćemo se izazovima neprestano suočavati. Zato više od straha od Europske Unije treba nam biti na srcu briga za razvijanje zdrave nacionalne samosvijesti i nemalih potencijala koje naša zemlja i ljudi nose u sebi.

Povijest nas uči da se naš narod mnogo puta nalazio u teškim situacijama i dilemama koje je u onoj mjeri uspijevaio pozitivno prevladati i riješiti u kojoj je vjerovao u sebe

i držao se čvrsto kršćanske nade - Krista koji nikada ne razočarava one koji mu se povjeravaju.

Na temelju takvoga dragocjenog narodnog iskustva potičemo sve katoličke vjernike i sve hrvatske građane da zajednički odbacimo strahove i svaku malodušnost te se hrabro otvorimo budućnosti. Na takav nas je iskorak pozvao i sveti otac Benedikt XVI. za svojega pastoralnog pohoda našoj Crkvi i domovini kada nam je poručio: «Proces ulaska u Europsku Uniju je proces međusobnog davanja i primanja. I Hrvatska svojom poviješću, svojom ljudskom i gospodarskom sposobnošću daje, ali i prima, naravno,

proširujući tako vlastite obzore i živeći u toj ne samo gospodarskoj, već nadasve kulturnoj i duhovnoj razmjeni.»

U duhu svega ovdje iznesenoga, pozivamo vas, dragi vjernici, i vas, ljudi dobre volje, da u nedjelju 22. siječnja 2012. godine izidete na referendum i dadnete po savjesti svoj odgovor na postavljeno pitanje.

Dok zazivamo obilje Božjeg blagoslova na čitav naš narod, sve vjernike posebno molimo da se uključe osobno, u obitelji i s drugima u molitvu za domovinu.

U Zagrebu, 17. siječnja 2012.

Vaši biskupi

PRIOPĆENJE SA SJEDNICE STALNOGA VIJEĆA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa i predsjednika Hrvatske biskupske konferencije, u utorak 17. siječnja 2012. održana je sjednica Stalnoga vijeća HBK-a u Tajništvu HBK-a u Zagrebu, Ksaverska cesta 12A. Na sjednici su sudjelovali i ostali članovi Stalnoga vijeća HBK-a: kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački i potpredsjednik HBK-a, mons. Marin Barišić, nadbiskup splitsko-makarski, mons. Ivan Devčić, nadbiskup riječki, mons. Enco Rodinis, generalni tajnik HBK-a, i Fabijan Svalina, zamjenik generalnoga tajnika HBK-a.

Glavna točka dnevnoga reda sjednice Stalnoga vijeća bila je priprema izvanrednog plenarnog zasjedanja HBK-a koje će se održati 23. siječnja 2012. u Zagrebu i zajedničkog zasjedanja HBK-a i BK BiH-a koje će se održati u Sarajevu 30. i 31. siječnja 2012. godine.

Sa zasjedanja upućena je Poruka hrvatskih biskupa pred referendumom o pristupanju Hrvatske Europskoj Uniji. Biskupi svjesni dalekosežnosti te odluke i razumijevanja strahova mnogih ističu da «više od straha od Europske Unije treba nam biti na srcu briga za razvijanje zdrave nacionalne samosvijesti i nemalih potencijala koje naša zemlja i ljudi nose u sebi». Dragocjeno narodno iskustvo kroz povijest ipak nas ohrabruje i iz tog iskustva čvrste kršćanske nade «potičemo sve katoličke vjernike i sve hrvatske građane da zajednički odbacimo strahove i svaku malodušnost te se hrabro otvorimo budućnosti», ističe se u poruci hrvatskih biskupa u kojoj se na kraju poziva sve vjernike i ljude dobre volje da u nedjelju 22. siječnja iziđu na referendum i daju po savjesti svoj odgovor na postavljeno pitanje.

Zagreb, 17. siječnja 2012.

Tajništvo HBK

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

U «Službenom vjesniku», br. 3/2011., str. 124., objavili smo Odluku o osnivanju Ureda za crkvenu umjetnost i kulturna dobra Biskupije Krk (br. 355/2011. od 01. lipnja 2011.). Ovdje donosimo i Odluku o imenovanju djelatnika Ureda za crkvenu umjetnost i kulturna dobra (br. 370/2011. od 01. lipnja 2011.) budući da su te dvije odluke komplementarne. Sada, kada je ovim aktima Ured za crkvenu umjetnost i kulturna dobra naše biskupije potpuno uspostavljen i postaje funkcionalan u svom radu, pozivaju se župnici da predmeti koji spadaju u djelokrug toga Ureda na istoga budu i naslovljeni: npr. koncerti u crkvama: odobrenje programa i vidiranje ugovora, izdavanje nosača zvuka župnih zborova, tiskanih glazbenih djela iz crkvene glazbene baštine, preuređivanje crkvenog prostora, restauracija predmeta od umjetničke i povijesne vrijednosti, arheološka iskapanja, uređenje župnih arhiva i knjižnica i sl. Premda dakako posluje u uskoj svezi s biskupom i njegovim ordinarijatom, ovaj Ured ipak ima svoj vlastiti urudžbeni zapisnik i pečat, poput nekih drugih biskupijskih tijela, pa u okviru svojih mjerodavnosti za koje je osnovan, djeluje autonomno i odgovorno, pod vlašću biskupa.

Broj: 370/2011.

Krk, 01. lipnja 2011.

**ODLUKA O IMENOVANJU DJELATNIKA
UREDA ZA CRKVENU UMJETNOST I KULTURNA DOBRA**

Odlukom br. 355/2011. od 01. lipnja 2011. osnovao sam Ured za crkvenu umjetnost i kulturna dobra koji ima tri Odjela: 1. za arhive i knjižnice; 2. za crkvenu glazbu i glazbenu baštinu; 3. za crkveni prostor, muzeje i arheologiju.

Da bi novoosnovani Ured počeo obavljati svoje zadaće, ovom odlukom u smislu kan. 470 imenujem njegove djelatnike kako slijedi:

1. ZVONIMIR SERŠIĆ – imenuje se **predstojnikom Ureda za crkvenu umjetnost i kulturna dobra.**
2. FRANJO VELČIĆ – imenuje se **voditeljem Odjela za arhive i knjižnice.**
3. NIKOLA RADIĆ – imenuje se **voditeljem Odjela za crkvenu glazbu i glazbenu baštinu.**

4. ANTUN TOLJANIĆ – imenuje se **voditeljem Odjela za crkveni prostor, muzeje i arheologiju.**
5. SLAVKO ZEC – imenuje se **voditeljem Ureda za crkvenu umjetnost i kulturna dobra.**

Imenovani djelatnici, svatko u svojoj službi za koju je postavljen, zauzeto će nastojati da Ured za crkvenu umjetnost i kulturna dobra mjerodavno, uspješno i kvalitetno ostvaruje one svrhe zbog kojih je osnovan i koje su navedene u Odluci o njegovom osnivanju. To se posebno odnosi na promicanje, čuvanje i vrednovanje umjetničkih i kulturnih dobara, uređenje i pravilno korištenje crkvenog prostora kao i crkvene glazbe i glazbene baštine. Navedeni su djelatnici mjerodavni u svim pitanjima koja se tiču ovog Ureda, te će se osobito skrbiti za čuvanje i ispravnu uporabu arhiva, knjižnica, cr-

kava kao sakralnih prostora, muzeja i arheoloških nalazišta te općenito o svim materijalnim i nematerijalnim umjetničkim i kulturnim dobrima koja su u vlasništvu Biskupije Krk.

Na sve djelatnike Ureda i njihove službe zazivam blagoslov Trojedinoga Boga i zagovor Marije Majke Crkve!

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 720/2011.

Krk, 30. prosinca 2011.

UPRAVNO VIJEĆE
BISKUPIJSKE USTANOVE ZA UZDRŽAVANJE KLERA
I DRUGIH CRKVENIH SLUŽBENIKA – IMENOVANJE ČLANOVA

Prema Statutu Biskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika (BUZUK-a), dosadašnjim članovima Upravnog vijeća istekao je mandat.

Stoga ovom odlukom imenujem prema članku 9., stavak 1. Statuta, koji je na snazi od 15. 01. 2011., novo Upravno vijeće Biskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika Biskupije Krk u sljedećem sastavu:

1. Anton Valković, generalni vikar
2. Antun Toljanić, ekonom i ravnatelj Biskupijske ustanove
3. Slavko Zec, kancelar

4. Mladen Mrakovčić, župnik i dekan u Cresu
5. Petar Kordić, župnik u Supetarskoj Dragi

Ujedno ovime imenujem predsjednikom Upravnog vijeća ravnatelja Biskupijske ustanove Antuna Toljanića, dok će potpredsjednika i zapisničara članovi Upravnog vijeća izabrati na svojoj prvoj sjednici.

Imenovanim članovima, prema članku 9., stavak 2. Statuta, mandat traje pet godina, to jest do 30. prosinca 2016. godine.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 10/2012.

Krk, 16. siječnja 2012.

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

– 2. VELJAČE 2012. –

Na blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu (Svijećnicu), 2. veljače, obilježiti ćemo Dan posvećenog života. Pozivam sve redovnike i redovnice koji borave na području Krčke biskupije da toga dana dođu u Krk kako bi okupljeni na svečanoj euharistiji zahvalili Bogu za poziv koji mogu razumjeti samo oni kojima je to dano. Razumijem poteškoću otočke udaljenosti, ali zato svakako očekujem redovnike i redovnice s otoka Krka. No, i

prošlih su nas godina uvijek svojim dolskom obradovale posvećene osobe s drugih naših otoka.

U četvrtak, 2. veljače, u 17 sati naći ćemo se u dvorani Biskupskog dvora u Krku. Pobudni nagovor «Svetost - Božji dar i čovjekov mar u životu bl. Majke Terezije» održat će s. Josipa Perić, dipl. theol., službenica Presvetog Srca Isusova i Marijina iz Svetog Jakova.

U 17.50 sati biskup će se obući i spremati za misu u kripti, a svećenici u sakristiji katedrale. Redovnici nesvećenici i redovnice okupit će se u kripti gdje će dobiti svijeće i čekati početak obreda. Pjevači će također početak obreda dočekati u kripti. Nakon blagoslova svijeća, ophod će iz kripte krenuti u katedralu gdje će biti euharistijsko slavlje.

Poslije mise svi su prisutni svećenici, redovnici i redovnice pozvani u biskupski dvor na domjenak.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 16/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

DAN ŽIVOTA

– 5. VELJAČE 2012. –

U nedjelju 5. veljače Crkva u Hrvatskoj, kao i mnoge druge mjesne Crkve diljem svijeta, obilježava Dan života. Koliko je aktualno promicati vrednotu života i kod vjernika u našoj biskupiji govore, uz ostalo, i statistike vjerskog života naših župa. Neka se zato i ovogodišnjem Danu života prida primjerena važnost.

O. Biskup će na Dan života i u prigodi 20. obljetnice Pokreta za život u 10.00 sati u katedrali slaviti sv. misu.

Svećenici će se na misama u nedjelju 5. veljače poslužiti Biskupovom porukom za Dan života, te s njom na adekvatan način upoznati vjernike. Uz to, neka se i u molitvi vjernika moli za poštivanje i dostojanstvo ljudskog života.

Za obilježavanje ovog Dana neka se svećenici dogovore i surađuju s članovima Pokreta za život i drugim suradnicima na svom području.

PROSLAVA 20. OBLJETNICE POKRETA ZA ŽIVOT

Pokret za život Krčke biskupije obilježava 20. obljetnicu svog djelovanja na ovim prostorima. Proslava obljetnice održat će se 4. veljače 2012. u hotelu «Malin» u Malin-

skoj i 5. veljače 2012. u krčkoj katedrali. Ovdje donosimo program proslave:

Subota, 4. veljače 2012. g., Malinska, hotel «Malin»

- 09.30 početak i najava programa, vodi Lejdi Oreb, urednica i voditeljica na HRT-u
- 09.35 prigodnu pjesmu *Probudi se svijete*, izvodi «Kap», zbor mladih župe Krk
- 09.40 pozdrav predsjednika Pokreta za život Krčke biskupije Šime Paparića, dr. med.
- 09.45 pozdrav krčkog biskupa msgr. Valtera Župana
- 10.00 *Odgoj za kulturu života*, Ljilja Vokić, prof., ravnateljica VII. gimnazije u Zagrebu
- 10.15 *Hrvatska deset godina poslije*, Mirjana Radan, dr. med.
- 10.30 *Globalizacijski trendovi u hrvatskom zakonodavstvu*, Zdenka Ninić, dipl. iur
- 10.45 *Odnos obitelji i medija*, dr. sc. Danijel Labaš
- 11.00 *Naravna obitelj kao gnijezdo života*, prof. dr. sc. Vladimir Gruden, dr. med.
- 11.15 - 11,35 stanica
- 11.35 nastup folklonog društva «Poljica» iz župe Poljica, otok Krk
- 11.50 *Određenje spolnosti - određenje čovjeka*, dr. sc. Gonzalo Miranda LC,

- Fakultet za bioetiku Sveučilišta Regina Apostolorum u Rimu
- 12.20 *Kršćansko poimanje osobe*, prof. dr. sc. Stipe Kutleša
- 12.35 *Jednom roditelji - zauvijek roditelji*, Petar - Krešimir Hodžić, dr. med.
- 12.50 *Važnost djelovanja Pokreta za život*, mr. sc. Ana Volarić Mršić
- 13.30 – 16.00 ručak i stanka
- 16.00 – 17.00 okrugli stol
- 17.30 prigodna akademija, glazbeno poetski recital *Adame gdje si?*

Nedjelja, 5. veljače 2012. g., Krk - Dan života

10.00 svečana koncelebrirana sveta misa u krčkoj katedrali, predvodi msgr. Valter Župan, biskup krčki.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 17/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

20. SVJETSKI DAN BOLESNIKA

– 11. VELJAČE 2012. –

Svjetski dan bolesnika utemeljio je papa Ivan Pavao II. 1992. godine te se on ove godine slavi po 20. puta. Kao cilj Dana bolesnika, prilikom njegova osnutka, istaknuta je želja da se društvo senzibilizira za potrebe bolesnika te da im se osigura bolja zdravstvena skrb, a kao datum obilježavanja Svjetskog dana bolesnika izabran je 11. veljače, spomendan Gospe Lurdske, budući da je marijansko svetište u Lourdesu, poznato po brojnim čudesnim ozdravljenjima, postalo hodočasničko mjesto mnogih bolesnika koji se ondje dolaze moliti.

Za ovogodišnji Dan bolesnika papa Benedikt XVI. poslao je svoju poruku koja nosi naslov: «Ustani! Idi! Tvoja te vjera spasila!» (Lk 17, 19)

Neka se svećenici toga dana na misama za bolesne posluže Papinom porukom, a uz ovu misu, ako smatraju uputnim, svećenici mogu podijeliti sakrament bolesničkog pomazanja bolesnima obrazloživši prije toga

župnoj zajednici narav i svrhu ovog sakramenta te kome se on podjeljuje.

Ovaj je dan brige za bolesne, kao i cijeli mjesec veljača, kada se u našoj biskupiji naglašava briga za umiruće, prigoda da se po župama intenzivnije, pa ako je potrebno i sa Župnim pastoralnim vijećima, promišlja briga za bolesne i umiruće te adekvatna molitvena i sakramentalna skrb kao i drugi vidovi pomoći. Budući da još nije sakupljena Statistika vjerskog života za 2011. godinu, ponovno navodimo podatke za našu biskupiju iz 2010. godine kada je umrlo 460 osoba a od toga je provideno sakramentima 277 vjernika. Ostalih 183 nije primilo sakramente umirućih. Predmnijevamo da se ni u 2011. godini podaci nisu znatnije promijenili. Budući da je u našim župama i sve više starijih vjernika, ni briga za njih nikako ne smije izostati.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 18/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

TEČAJ PRIPRAVE ZA BRAK

Tečaj priprave za brak za područje otoka Krka, održat će se u Krku od ponedjeljka 27. do četvrtka 29. veljače te će se nastaviti od ponedjeljka 5. do četvrtka 8. ožujka u prostorijama Biskupskog dvora u vremenu od 19.00 do 20.30 sati.

Za područje otoka Lošinja odnosno Raba tečaj će se održati početkom ožujka.

Za područje otoka Cresa tečaj će se održati od ponedjeljka 12. ožujka i trajat će do petka 16. ožujka.

U Novalji će se Tečaj priprave za brak održati od četvrtka 15. do nedjelje 18. ožujka.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 19/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

SUSRET MLADIH SVEĆENIKA S BISKUPOM

Već uobičajeni godišnji susret mladih svećenika naše biskupije, zaređenih u zadnjih deset godina, s Biskupom održat će se i ove godine, i to u srijedu 29. veljače. Toga dana u 9.30 započet će njihov susret u Biskupskom domu u Krku.

Molimo prezbitere kojih se ovo tiče da tako planiraju svoje vrijeme i pastoralne aktivnosti kako bi neizostavno u cijelosti sudjelovali na ovom susretu.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

Broj: 20/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

MISA ZA UMIRUĆE U VELJAČI

U našoj biskupiji čitav je mjesec veljača posvećen apostolatu umirućih. Uvedeno je to još 1972. godine, kada je određeno da se tijekom mjeseca veljače služi jedna sv. misa za umiruće i pozove vjernike da u što većem broju sudjeluju, ali i da doprinesu za misni stipendij.

Neka braća svećenici tijekom veljače, na najprikladniji dan, služe u svojoj župi svetu misu za umiruće i neka pozovu vjernike na sudjelovanje.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 21/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

KORIZMA

Korizma je vrijeme koje prethodi i oraspoložuje nas za slavlje Uskrsa. To je vrijeme kada intenzivnije slušamo Božju riječ i po-

mirujemo se s ljudima i Bogom. Vrijeme je to posta, pokore i molitve. U tom vremenu, dobro je u župnim zajednicama organizirati

duhovnu obnovu. Prilikom pobožnosti križnog puta na kojem se, posebno gdje se on organizira u vanjskom prostoru, odaziva lijepi broj vjernika, neka se biraju prikladni tekstovi križnoga puta. Korizma je i vrijeme iskazivanja konkretnih djela ljubavi prema potrebnima u sredinama u kojima živimo.

Korizma započinje Čistom srijedom – Pepelnicom, 22. veljače o. g. O pepeljenju smo potanje govorili i dali upute u *Službenom vjesniku* br. 1/2008., str. 11, pa se braća svećenici upućuju da o tamo rečenom vode računa.

Na Čistu srijedu i Veliki petak obvezni su post i nemrs: post za sve punoljetne vjernike do započete šezdesete godine života, a nemrs za sve one koji su navršili četrnaestu godinu života. Nemrs treba obdržavati u sve korizmene petke, dok se u drugo vrijeme kroz godinu može zamijeniti nekim drugim pokorničkim djelom. Dobro je na to uvijek iznova podsjećati i podučavati naše vjernike.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 22/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

MILOSTINJA IV. KORIZMENE NEDJELJE I MISE «ZA DUŠE»

Od milostinje koja se skuplja na svim misama na 4. korizmenu nedjelju, ove godine 18. ožujka, i milostinje koja se skuplja kroz čitav tjedan nakon te nedjelje služe se mise «za duše».

Obveza župnika ili župnih upravitelja povezana s ovom milostinjom sastoji se u tome da se od skupljene milostinje trebaju

služiti ili dati služiti svete mise «za duše» po dvostrukom misnom stipendiju.

O tome se detaljnije može vidjeti u *Službeni vjesnik* br. 6/2000., str. 154 – 155: «Mise za duše», br. 821/2000. od 13. prosinca 2000. godine.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 23/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

GODIŠNJICA SMRTI BISKUPA KARMELA ZAZINOVIĆA

– 5. OŽUJKA 2012. –

U ponedjeljak 5. ožujka 2012. navršava se 15. godišnjica smrti krčkog biskupa dr. Karmela Zazinovića. To je prigoda da ga se sjetimo u našim molitvama i ujedno pozovemo vjernike na molitvu, kako smo to činili i prethodnih godina. Biskup Karmelo nam je svima ostao u živoj uspomeni kao dobar i razboriti pastir povjerene mu Krčke Crkve.

Toga će dana o. Biskup za pokojnog biskupa Karmela služiti sv. misu u krčkoj katedrali u 18.30 sati. Gospodin mu bio nagrada za sve ono što je učinio i ostavio kao duhovnu baštinu ovoj biskupiji!

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 24/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

OBLJETNICA REĐENJA BISKUPA VALTERA ŽUPANA

– 15. OŽUJKA 2012. –

U četvrtak, 15. ožujka 2012. spominjemo četrnaestu obljetnicu biskupskog ređenja našega dijecezanskog biskupa, mons. Valtera Župana. Zajedno s vjerničkom zajednicom, toga ćemo se dana u molitvi posebno spomenuti našega biskupa Valtera da ga Gospodin čuva, snaži i uzdrži u biskupskoj službi i u predvođenju Biskupije Krk.

To će biti znak zajedništva i povezanosti s o. Biskupom, i izraz zauzetosti i brige za našu mjesnu Crkvu kojoj predsjedava naš biskup, a s kojim želimo dijeliti «radost i nadu, žalost i tjeskobu ljudi našeg vremena» (GS, 1).

GENERALNI VIKAR:
Mons. Anton Valković

Broj: 25/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

PLENARNI PREDUSKRSNI SVEĆENIČKI SASTANAK

– 28. OŽUJKA 2012. –

Obavještavamo da će se preduskrсни plenarni svećenički sastanak održati u srijedu 28. ožujka 2012. godine u Biskupskom dvoru u Krku. Dnevni red i temu susreta javit

ćemo naknadno a već sada molim sve svećenike da sudjeluju na čitavom tijeku sastanka. Toga dana, ako je potrebno, neka se otkažu večernje mise.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 26/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

PRVE SUBOTE U MJESECU

Prva subota u mjesecu uvijek je prigoda kada se moli i govori o svećeničkim i redovničkim zvanjima. Od Povjerenika za duhovna zvanja dobili ste knjižicu «Prve subote» te poziv da priloženi materijal iskoristite u animiranju misa na prve subote, euharistijskih klanjanja po ovoj nakani te dana uoči nedjelje Dobrog pastira.

lu: on prvi ljubi, on ide ususret, on želi spasiti čovjeka. O toj istini svjedoči nam Biblija sa svake svoje stranice. Ipak u to svoje djelo pozivanja uključuje i svakog vjernika: htio je naime da i naša molitva bude dio njegova pozivanja. Sam nam je Krist to otkrio i traži da svako duhovno zvanje bude plod i naše molitve i njegova pozivanja.

Molitva je srce brige za duhovna zvanja. Gospodar žetve gospodar je pozivanja i gospodar duhovnog zvanja. Bog je prvi na dje-

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

OBVEZE PREMA ORDINARIJATU

Početak nove građanske godine podsjećamo župnike na sljedeće godišnje obveze:

1. **Statistiku vjerskog života** župe za 2011. godinu svi župnici trebaju poslati Biskupskom ordinarijatu **do konca siječnja**.

2. **Financijski izvještaj** za prošlu 2011. godinu treba dostaviti Biskupskom ordinarijatu **do konca veljače**. Financijski godišnji izvještaji od proteklih godina bit će, nakon potrebne analize i višegodišnjih usporedbi, vidirani i s opaskama vraćeni župnim uredima. Zato oni župni uredi koji još nisu dostavili financijski izvještaj za 2010. godinu neka to učine što prije.

3. **Malice-parice krštenih, vjenčanih i umrlih** za 2011. godinu treba dostaviti Biskupskom ordinarijatu preko Dekanskog ureda, koji ih za cijeli dekanat treba prikupiti i dostaviti Ordinarijatu najkasnije **do konca ožujka**.

Mole se subraća svećenici da u ovim obvezama budu s obzirom na termine točni i uredni jer će tako omogućiti da i Dekanski uredi i Biskupski ordinarijat budu točni i pravovremeni u svojim obvezama.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

OTPUŠTENJE CENZURE ZBOG POBAČAJA

Tko nešto poduzme radi pobačaja upada, ako dođe do učinka, u izopćenje unaprijed izrečeno» (kan. 1398).

Prema općim kanonskim normama u izopćenje upadaju one katoličke osobe koje su svjesno i slobodno, fizički ili moralno, sudjelovale u zločinu učinkovitog pobačaja.

Redovitom vlašću mogu otpustiti tu cenzuru: ordinarij (tj. dijecezanski biskup, generalni i biskupski vikar, viši redovnički poglavari) u sakramentu ispovijedi i izvan nje; a samo u sakramentu ispovijedi: svaki biskup i kanonik pokorničar (usp. kann. 1355, § 1; 508, § 1).

Da bi vjernici u našoj biskupiji mogli lakše dobiti otpuštenje cenzure zbog pobačaja i nakon toga odrješenje od grijeha, ovime u smislu kan. 137, § 1 delegiram do opoziva za otpuštenje te cenzure u sakramentu ispovijedi sljedeće prezbitere:

- a) sve dekane i župnika u Novalji;
- b) gvardijane samostana oo. Franjevacu u Krku, Košljunu, Glavotoku, Portu i

Cresu te priora oo. Karmelićana u Krku;

- c) sve ispovjednike u korizmeno i vazmeno vrijeme, u došašću i u božićno vrijeme, za Veliku Gospu i Sve Svete;
- d) sve ispovjednike za vrijeme duhovnih vježbi i obnova, duhovnih seminara i misija.

Svi ispovjednici trebaju imati u vidu i mogućnost otpuštenja cenzure u tzv. «urgentnom slučaju»: kad je naime skrušenom pokorniku «teško ostati u stanju teškoga grijeha za vrijeme potrebno da o tome odluči mjerodavni poglavar» (kan. 1357, § 1). Način postupanja u takvom slučaju određen je u kan. 1357, § 2 te ga ispovjednici trebaju obdržavati.

Neka ispovjednici osim toga ne propuste na primjeren način predočiti pokornicima ozbiljnost i težinu počinjenog zla i neka im prema njihovim prilikama nalože ozbiljnu i spasonosnu pokoru.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 29/2012.

Krk, 20. siječnja 2012.

DON IVAN GRUBIŠIĆ – KAZNA OBUSTAVE - SUSPENZIJE

Svojim dopisom br. 6/2012. od 03. 01. 2012. splitsko-makarski nadbiskup metropolit mons. Marin Barišić obavijestio nas je da je 02. siječnja 2012. svećeniku Splitsko-makarske nadbiskupije don Ivanu Grubišiću izrekao i proglasio kaznu obustave – suspenzije vršenja svih sljedećih čina Svetoga reda: ispovijedanja, propovijedanja i slavljenja Mise te zabranu nošenja svećeničkog odijela. U dopisu se nadalje navodi da je kazna obustave – suspenzije posljedica: aktivnog sudjelovanja u politici, osnivanjem stranke – tzv. Građanske inicijative (kan. 287, § 2); prihvaćanja javne službe saborskog zastupnika, koja sa sobom nosi sudje-

lovanje u vršenju građanske vlasti (kan. 285, § 3); nepriličnog ponašanja koje je tuđe svećeničkom pozivu (kan. 285, § 2), te ustrajnog neposluha prema svojem Ordinariju (kan. 273). Nadbiskup splitsko-makarski zaključuje svoj dopis zamolbom da o ovoj kanonskoj kazni obustave – suspenzije budu upoznati svećenici i vjernici naše biskupije objavljivanjem u *Službenom vjesniku Biskupije Krk*, što ovime i činimo.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

IZ KATEHETSKOG UREDA

BISKUPIJSKA ZAVRŠNICA VJERONAUČNE OLIMPIJADE

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije održat će se 21. veljače u Krku biskupijska/županijska završnica Vjeronaučne olimpijade za učenike osnovnih škola. Pob-

jednici će zastupati biskupiju na završnom nacionalnom natjecanju koje će se održati 26.–28. ožujka 2012.

*Anton Peranić, predstojnik*DUHOVNA OBNOVA ZA ODGOJITELJICE U VJERI
I VJEROUČITELJE LAIKE I ČASNE SESTRE

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije, održat će se od petka 16. ožujka do nedjelje 18. ožujka o. g. u biskupijskom pastoralnom centru «Betanija» u Čunskom duhovna obnova za odgojiteljice u vjeri i

vjeroučitelje laike i časne sestre naše Biskupije. Voditelj duhovne obnove bit će vlč. Zvonimir Badurina Dudić, svećenik naše biskupije.

Anton Peranić, predstojnik

IZ POVJERENSTVA ZA DUHOVNA ZVANJA

ANIMACIJA EUHARISTIJSKIH SLAVLJA ZA PROMICANJE DUHOVNIH ZVANJA

Uvijek nas veseli vijest kada se neki mladić ili djevojka odluči poći duhovnim putem i tako odgovori Gospodinu na sveti poziv. Ove pastoralne godine za našu biskupiju su zaredena za đakone u vidu svećeničkog ređenja tri mladića, te ako Bog da, i oni će u dogledno vrijeme postati svećenici Gospodnji. Uz ovu lijepu vijest nadovezuje se i obljetnica koju naš otac biskup obilježava ove godine: 50-ta godišnjica svećeničkog ređenja. Sve nas to potiče da se i dalje zauzeto brinemo oko promicanja molitve i aktivnosti za nova duhovna zvanja.

Stoga predlažem župnicima da, u vidu ovih lijepih događaja koji nam predstoje,

posvete jednu nedjelju promicanju duhovnog poziva.

Svi oni župnici koji bi htjeli u svojoj župi jednu nedjelju posvetiti promicanju duhovnog poziva mogu pozvati Povjerenika za pastoral duhovnih zvanja da vodi Euharistiju ili na njoj propovijeda, ili u dogovoru s Povjerenikom pozvati bogoslova ili đakona naše biskupije, koji bi ovisno o svojim obavezama, prisustvovao nedjeljnoj Euharistiji te svjedočanstvom obogatio slavlje i progovorio o duhovnom pozivu.

Nadam se da će ovaj prijedlog naći mjesta u Vašem pastoralnom rasporedu i pomoći svima nama u promicanju duhovnih zvanja.

Luka Paljević, povjerenik

IZ POVJERENSTVA ZA MLADE

PRVA TEMELJNA FORMACIJA ANIMATORA

U posljednjem broju našeg *Službenog Vjesnika* br. 6 za 2011. godinu donosi se utisak Lovre Sorića, mladića iz Malog Lošinja o 1. Temeljnoj formaciji animatora u našoj biskupiji. Budući da taj izvještaj ne donosi bit ove formacije, osjećam dužnost pojasniti i prenijeti iskustva.

Na ovaj smo se projekt spremali kroz protekle četiri godine. Nakon suživota s mladima, nakon ispitivanja i osluškivanja ponajprije njih, a onda i svećenika koji rade na pastoralnim područjima naše biskupije, u dogovoru s biskupom, odlučio sam da je sada plodno vrijeme da pokrenemo ovaj projekt. Prvi vikend (od četiri) Temeljne formacije je iza nas. Na formaciji su sudjelovali mladi iz 12 župa naše biskupije:

Banjol, Krk, Kornić, Punat, Vrbnik, Dubašnica, Poljica, Cres, Orlec, Čunski, Mali Lošinj, Ilovik. Uzrasta od viših razreda osnovne škole, preko srednjoškolaca do studenata i radničke mladeži. Drago mi je da su ovom projektu 1. Temeljne formacije prisustvovali i dvojica naših bogoslova i tako počeli dobivati iskustvo pastoralnog rada s mladima.

Organizatori ovog projekta bili su Ured za mlade HBK, Salezijanska mladež i Povjerenstvo za pastoral mladih Krčke biskupije. Program su vodili animatori instruktora Ureda za mlade HBK. Teme ovog susreta bile su: *Animirati: tko? što? zašto?* i *Identitet animatora*. Cilj je bio da mladi kroz radionice upoznaju sebe i druge su-

dionike. Raspravljalo se o samoj animaciji (što to znači animirati i što je kršćanski animator), različitim stilovima animiranja, antropološkom identitetu animatora, vrijednostima u životu i radu animatora te o kršćanskom identitetu istih.

Mogu samo zaključiti da se je period pripreme i čekanja isplatio, te da se mladi Krčke biskupije, odazvani za ovaj projekt, raduju učenju u školi animacije, formacije i duhovnosti za rad u svojim župama duž naše biskupije što su pokazali kroz prvi vikend.

Iz Ureda za mlade HBK, dobili smo i njihovu evaluaciju. Ovdje donosim nekoliko redaka:

Instruktori animatori primijetili su kod mladih prijemljivost za predstavljene sadržaje, te se moglo uočiti kako je povjerenik za pastoral mladih vlč. Saša Ilijić u suradnji sa svećenicima već ranije pripre-

mio mlade za ovaj projekt. Mladi su bili zainteresirani, aktivni i u potpunosti otvoreni za suradnju iščekujući već drugi susret koji se ima dogoditi u mjesecu siječnju.

Kao Povjerenik za pastoral mladih mogu potvrditi i garantirati da mladi Krčke biskupije nisu pasivni već aktivni i kreativni, željni svećeničke blizine i vodstva prema Kristu. Ovim smo projektom dali mogućnost našim mladima da se ostvare i da nam pomognu u pastoralnom radu. Ovaj projekt garantira sa svoje strane dobru formaciju animatora, ali jedino Vi i svi mi svećenici možemo garantirati svojom otvorenošću njihovo animatorsko ostvarenje i djelovanje u župama. Vjerujem da ćete i dalje podržavati ovaj projekt, te da će on imati važnu ulogu u viziji budućeg pastoralnog rada u Krčkoj biskupiji.

Mr. sc. Saša Ilijić, povjerenik

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. Biskup je:

Prosinac 2011.

13. slavio u Krku obred primanja među katekumene;
14. slavio misu u katedrali povodom 91. godišnjice smrti biskupa Antuna Mahnića i sudjelovao na prigodnom predavanju;
21. prigodom Božićnog primanja primio čestitke za Božić i Novu godinu;
23. sudjelovao na sjednici vodstva Pokreta za život;
25. slavio svečanu božićnu liturgiju čitanja i misu polnoćku u katedrali;
 - slavio svečanu koncelebriranu danju misu božićne svetkovine;
 - slavio pjevanu Večernju božićne svetkovine;
26. slavio svečanu misu u župi Botinec (Zagreb) prigodom slavlja zaštitnika župe sv. Stjepana;
 - u večer prisustvovao u katedrali božićnom koncertu dječjeg zbora «Kapljice», zbora mladih «Kap» i katedralnog zbora;
27. sudjelovao u župi Poljica na božićnom koncertu djece i mladih;
28. prigodom blagdana Nevine dječice i susreta članova Pokreta za život slavio u benediktinskoj crkvi u Cresu svetu misu za nerođenu djecu;
 - susreo se sa sestrama Benediktinkama;

29. u Biskupskom dvoru u Krku susreo se s bogoslovima i sjemeništarcem prigodom božićnih blagdana;
30. u svetištu Majke Božje u Mariji Bistrici predvodio svečano misno slavlje prigodom postavljanja spomen svijeće prvoga Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji;
31. slavio misu zahvalnicu u katedrali.

Siječanj 2012.

1. slavio svečanu misu u katedrali na svetkovinu Svete Bogorodice Marije;
6. na Bogojavljenje slavio u katedrali svečanu misu i poslije podne pjevanu večernju;
8. U Banjolu krstio Anitu, peto dijete Ivane i Ivica Debelić.

NAŠI JUBILARCI

U ovoj godini, 5. srpnja VLČ. MARIJAN KOSIĆ i PREČ. DR. SLAVKO ZEC slave dvadeset i petu obljetnicu svećeničkog ređenja.

Dana 8. srpnja, pedesetu obljetnicu misništva slave naš biskup MONS. VALTER ŽUPAN i MONS. ANDRIJA DEPIKOLOZVANE.

Već se sada radujemo i, čestitajući im, sa slavljenicima Bogu zahvaljujemo!

SUSRET MONS. VALTERA ŽUPANA S RAVNATELJIMA ODGOJNO OBRAZOVNIH INSTITUCIJA NA PODRUČJU KRČKE BISKUPIJE

Susret krčkoga biskupa mons. Valtera Župana i predstojnika Katehetskog ureda mr. Antona Peranića s ravnateljicama i ravnateljima dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola te odgojnog doma na području Krčke biskupije u kojima se provodi vjerski odgoj i vjeronauk održan je 09. prosinca u Biskupskom domu u Krku.

Pozdravljajući okupljene ravnateljice i ravnatelje, biskup Valter izrazio je veliko zadovoljstvo što ih može i ove godine ugostiti, počastiti i odati im priznanje za sve ono što oni i ustanove koje predstavljaju i vode čine u odgojno obrazovnom sustavu. Istaknuo je da odgajati nikada nije bilo jednostavno i lako, a posebno danas kad se negativnosti i poteškoće jako brzo šire. Stoga ih je potaknuo da što je moguće više porade na afirmaciji temeljnih ljudskih vrijednosti koje vode dobru pojedinca i društva.

Predstojnik Katehetskog ureda Peranić održao je izlaganje na temu: *Škola projekata*

ili škola subjekata. On je govorio o «školi osoba i za osobe» Takva škola mora znati vrednovati osobe koje rade u školi, kao pravo bogatstvo na kojemu se temelji svaka obnova. Svi koji misle o mogućoj kvalitetnoj školi i kvalitetnom odgoju i obrazovanju, trebaju voditi računa da je to djelo dobrih učitelja i odgojitelja, a isto tako i ravnateljica i ravnatelja. To znači da u njih treba ulagati, odnosno pomoći im da budu ne samo učitelji već i svjedoci. U takvom gledanju u središtu je osoba i to ne samo osoba učenika, nego i osoba učitelja. Predavač je ukazao na opasnost da se ne dođe do stvaranja javnog mnijenja u kojem bi učenici bili uglavnom 'problem' ili 'slučaj' koji treba rješavati. Prevažno je učenicima pomoći da iz sebe izvuču ono najbolje. Isto tako skrenuta je pozornost na veće vrednovanje učiteljskog poziva, jer i učitelj je samo čovjek koji je potreban podrške, pažnje i razumijevanja. Istaknuta je neophodna potreba u stvaranju javnog mnijenja o važnoj ulozi i zajedničkoj brizi

društvene i crkvene zajednice za vrtiće i školu.

Nakon izlaganja uslijedila je zanimljiva i konstruktivna rasprava. Dotaknuti su raznovrsni problemi i poteškoće, a isto tako i lijepe strane odgojno obrazovnog rada.

Prisutni ravnatelji i ravnateljice obdarile su biskupa prigodnim poklonima i izrazili zadovoljstvo zbog još jednog lijepog susreta

na kojem su doživjeli razumijevanje i podršku za svoj zahtjevni i odgovorni rad.

Susret je završio zajedničkim ručkom u Biskupskom domu u ugodnom raspoloženju. Biskup je prisutnim ravnateljicama i ravnateljima još jednom zahvalio i uzvratilo im poklonom.

Anton Peranić

ĐAKONI I BOGOSLOVI

U nedjelju 18. prosinca 2011. naš biskup mons. Valter Župan zaredio je za đakone naše bogoslove Kristijana Krajnovića, Silvija Španjića i Josipa Vidas. Osim šeste pastoralne godine i pripreme za svećeništvo koje pod vodstvom vlč. Luke Paljevića imaju u Krku, svoj pastoralni praktikum imaju: vlč. Kristijan u župi Vrbnik, vlč. Silvio u župi Banjol i Mundanije te vlč. Josip u župi Linardići.

U subotu 29. listopada 2011., u biskupskoj kapeli, krčki biskup mons. Valter Župan primio je među kandidate za Sveti red đakonata i prezbiterata Denisa Žuškina iz Malog Lošinja.

Dana 11. prosinca 2011. riječki nadbiskup mons. dr. Ivan Devčić u kapeli Bogoslovnog sjemeništa Ivana Pavla II u Rijeci postavio je u službu lektora, uz ostale kandidate i Denisa Žuškina te u službu akolite bogoslova Milivoja Guszaka Skomeršića.

ĐAKONSKO REĐENJE U NOVALJI

Polaganjem ruku biskupa Valtera Župana i molitvom Crkve u Novalji su 18. prosinca 2011. godine Josip Vidas, Kristijan Krajnović i Silvio Španjić zaređeni za đakone.

Netko će reći ili u dubini svoje duše osjećati da mu Bog njegove molitve ne uslišava. A može se ponekad dogoditi da uslišanje naših molitava i ne prepoznajemo. Vraćajući se s đakonskog ređenja u sebi sam nosio uvjerenje da je ovo što se 18. prosinca 2011. godine dogodilo u Novalji sigurno dijelom i plod tolikih znanih i neznanih molitvi upućenih Bogu za nova duhovna zvanja. Josip Vidas iz Novalje, Kristijan Krajnović iz Krka i Silvio Španjić iz Njivica, odgovor su Boga na onu našu poznatu molitvu za zvanja: «O Sveta Majko Božja,... da nam od

Boga isprosiš, mnogo svetih svećenika...» Na taj put, zakoračili su spomenuti bogoslovi upućujući molbu našem biskupu Valteru Županu da ih u ime Crkve zaredi za đakone, a ako Bog da, sljedeće godine i za svećenike. No, krenimo redom.

Za mjesto ređenja naših đakona izabrana je Novalja. Prognoze hladnog vremena i bure, nisu smutile hodočasnike koji su se iz Krka i Njivica uputili autobusima. Bilo je i onih koji su krenuli iz mjesta u kojima su dosadašnji bogoslovi bili na svom praktiku: iz Skrpčića i Vrbnika, zatim naši bogoslovi iz Riječke bogoslovije, svećenici... Sve u svemu, župna crkva svete Katarine u Novalji bila je ispunjena a liturgija kojom je predsjedao krčki biskup Valter Župan sklad-

na, svečana i lijepo pripremljena. Svečanosti i molitvenom duhu svojim pjevanjem uvelike je doprinio i župni zbor. Za leđima pripravnika za đakonat njihovi roditelji, braća, sestre, rodbina, prijatelji, župljani... Čitanja četvrte nedjelje došašća... David i Božje obećanje koje nadilazi njegovu želju da Bogu podigne dom, Marija i Božji poziv koji nadilazi svaku misao i molitvu da bude majka Božjega sina. Potom su svoj «Evo me!» i svoju spremnost da se upute na tako čudesni put suradnje s Bogom izrekli i trojica naših kandidata. U homiliji se o. Biskup, nakon što je protumačio nedjeljnu Božju riječ, posebno obratio ređenima te im između ostalog rekao:

«Znajte postaviti ispravnu ljestvicu vrednota za svoj život i svoje djelovanje. Iskustvo Crkve koje je dugo dvije tisuće godina neporecivo činjenicama dokazuje da su ljudi vjere, dakle molitve i duhovnog života oni koji su pokrenuli i izveli obnove».

Uslijedila su pitanja ređenima o spremnosti da prihvate sve ono što služba đakona u sebi objedinjuje a potom i molitva da u času ređenja i cijela Crkva sa svim svojim svetima i blaženima bude s nama u ovom svetom i, za cijeli život ove trojice mladih ljudi, odlučnom trenutku. Nakon litanija i prostracije kandidata, biskup je na njih položio ruke i potom molio posvetnu molitvu

uz svesrdnu molitvu prisutnih. Bio je to vrhunac obreda i trenutak u kojem su Josip, Kristijan i Silvio postali đakoni. Njihovi župnici pomogli su im kod oblačenja misnog ruha – štole preko lijevog ramena i dalmatike, a potom im je u ruke predan Evanđelistar jer su od sada, a kako im je i u homiliji o. biskup poručio, pozvani jasno vjernicima navješćivati Božju Riječ.

Novi đakoni u nastavku mise posluživali su kod oltara i dijelili svetu pričest. Pred kraj mise i obreda đakonskog ređenja zahvalu biskupu Valteru što je baš Novalju izabrao za mjesto ovog događaja, kojem se raduju rodne župe ređenika ali i cijela Krčka biskupija uputila je obitelj Tićak a svima se u svoje ime i u ime ostale dvojice đakona zahvalio novozaređeni đakon Josip.

Nakon mise, pred crkvom i u pastoralnom centru dijeljenje spomen sličica, pjesma, fotografiranje, čestitanje novim đakonima, druženje uz slatki kolačić i piće... i vjerujem, zahvalnost u srcu te svesrdnu molitvu da Josip, Kristijan i Silvio ustraju na započetom putu... «Ti, Kraljice apostola... uslišaj molbu naroda svoga, koji te ljubi i štuje od davnine...»

Anton Valković

BOŽIĆNI SUSRET ĐAKONÂ, BOGOSLOVA I SJEMENIŠTARCA

Dana 29. prosinca održan je već uobičajeni božićni susret bogoslova s ocem Biskupom. Susret je započeo sa svetom misom u biskupskoj kapeli, nakon koje je uslijedilo zajedničko druženje i razgovor. Biskup nas je osobito potaknuo na vršenje svojih dužnost, marnost u teološkom studiju i intenzivan duhovni život. Nakon toga, nastavili smo druženje i razgovor sa general-

nim vikarom mons. Antonom Valkovićem. Osobito smo razgovarali o župi i o tome kako mi zamišljamo župnički život i što bi mi kao župnici na župi činili. Susret pamtim po lijepom druženju i iskrenom razgovoru o pozivu i svećeništvu. Susret je završio zajedničkim ručkom.

Silvio Španjić, đakon

HODOČAŠĆE POVJERENJA NA ZEMLJI - BERLIN

U nedjelju, 1. siječnja 2012. godine, u Berlinu je završen 34. Europski susret mladih, odnosno Hodočašće povjerenja na Zemlji, u organizaciji braće iz Taizé-a. Na susretu je sudjelovalo oko 30 000 mladih iz čitave Europe, ali i drugih kontinenata. Među sudionicima bilo je i 66 mladih iz naše biskupije. Mlade su pratili vlč. Vedran Kirinčić, vlč. Ranko Papić i vlč. Saša Ilijić, povjerenik za mlade. Do sada najveća grupa mladih bila je raspoređena u dva autobusa: Mali Lošinj (1); Cres (6); Krk (8); Njivice (1); Rasopasno (1); Dubašnica (7); Vrh (2); Punat (15); Vrbnik (10); Rab (5); Novalja (8).

Susret je započeo 28. prosinca, dolaskom mladih i njihovim smještajem u obiteljima ili kolektivnim smještajima. Neki mladi su bili smješteni u protestantskim a neki u katoličkim župama. Prva molitva održana je istog dana, na berlinskom velesajmu, na kojem su se održavale i druge zajedničke točke susreta.

U župama koje su ugostile mlade, svakog jutra održavale su se molitve i radovi po skupinama na određene teme. Kako bi susret dobro funkcionirao, pojedini mladi imali su zadatke na kojima su volontirali, kao što su sortiranje i podjela hrane, usmjeravanje hodočasnika i održavanje reda i tišine tijekom molitvi.

Svakog poslijepodneva tijekom Susreta, održavale su se i radionice na različitim lokacijama u gradu. Neke od njih bile su na temu pomirenja, volonterizma, razgovor s predstavnicima njemačkog parlamenta, a najviše pažnje je plijenila radionica o Berlinskom zidu.

Na večernjim molitvama, hodočasnici se obraćao brat Alois, prior zajednice u

Taizé-u. između ostalog, brat Alois je poručio: «Iskustvo zajedništva koje nam je ovih dana darovano potiče nas da se zapitamo: kako je moguće živjeti to zajedništvo, kada smo tako različitih svjetonazora? Nije li to zajedništvo znak da evanđeoska poruka nije mrtvo slovo na papiru, već izvor novoga života koji dolazi od Krista? Krist je i danas živ. Bez nametanja bilo čega on ostaje uz svako ljudsko biće. On je taj koji nas okuplja.(...)Sutra ćemo se vratiti u naše domovine, u naš svakodnevni život. Htio bih apelirati na vas mlade: nastavite s traganjem koje ste započeli ovih dana. Da, nastavimo raditi zajedno i dijeliti svoja iskustva.»

Sam doček Nove godine, na Taizé susretima izgleda potpuno drukčije od uobičajenog. Dok je, od vatrometa gorilo nebo iznad Berlina, i kako čitamo u tisku, milijun ljudi ispred Branderburških vrata, uz glasnu glazbu, alkohol i pirotehniku ušlo u Novu godinu, naši su mladi u župama domaćina uz molitvu u zajedništvu ušli u Novu godinu. Nakon odbrojavanja i dobrih želja, skupine iz različitih zemalja su se predstavile, a slavlje se nastavilo uz pjesmu i ples.

Na jednoj od molitvi, najavljen je i sljedeća postaja Hodočašća povjerenja na Zemlji: Rim. Susret u Rimu održat će se od 28. prosinca 2012. godine do 2. siječnja 2013. godine. Do tada, svi mladi koji su bili na ovom Susretu, pozvani su, kao što je to rekao i brat Alois, živjeti zajedništvo u svojim zemljama, i sredinama u kojima žive, razvijati jedinstvo i solidarnost sa svima, bez obzira na nacionalnu ili vjersku pripadnost i druge različitosti, jer svi smo jedno u Kristu.

Mr. sc. Saša Ilijić

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: bisk.ordinarijat.krk@ri.t-com.hr

Odgovara: mons. Valter Župan, biskup

Uredili: A. Valković, S. Zec, I. Žužić

SADRŽAJ 1/2012.

DOKUMENTI	1
Poruka za XVII. Dan života (5. veljače 2012.)	1
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2012.	3
Poruka pape Benedikta XVI. za XX. Svjetski dan bolesnika 2012.	8
Poruka hrvatskih biskupa pred referendum o pristupanju Hrvatske Europskoj Uniji.....	11
Priopćenje sa sjednice Stalnog vijeća HBK (17. Siječnja 2012.).....	12
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	13
Odluka o imenovanju djelatnika Ureda za crkvenu umjetnost i kulturna dobra.....	13
Upravno vijeće Biskupijske ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika – imenovanje članova	14
Dan posvećenog života (2. veljače 2012)	14
Dan života (5. veljače 2012.)	15
20. Svjetski dan bolesnika (11. veljače 2012.).....	16
Tečaj priprave za brak	17
Susret mlađih svećenika s biskupom (29. veljače 2012.).....	17
Misa za umiruće u veljači.....	17
Korizma.....	17
Milostinja IV. Korizmene nedjelje i mise «za duše»	18
Godišnjica smrti biskupa Karmela Zazinovića (5. ožujka 2012.).....	18
Obljetnica ređenja biskupa Valtera Župana (15. ožujka 2012.).....	19
Plenarni preduskršni svećenički sastanak (28. ožujka 2012.)	19
Prve subote u mjesecu	19
Obveze prema Ordinarijatu	20
Otpuštanje cenzure zbog pobačaja	20
Don Ivan Grubišić – kazna obustave – suspenzije	21
IZ KATEHETSKOG UREDA.....	21
Biskupijska završnica Vjeronaučne olimpijade	21
Duhovna obnova za odgojiteljice u vjeri i vjeroučitelje laike i časne seste.....	21
IZ POVJERENSTVA ZA DUHOVNA ZVANJA.....	22
Animacija Euharistijskih slavlja za promicanje duhovnih zvanja	22
IZ POVJERENSTVA ZA MLADE	22
Prva temeljna formacija animatora	22
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	23
O. Biskup.....	23
Naši jubilarci	24
Susret mons. Valtera Župana s ravateljima odgojno obrazovnih institucija na području Krčke biskupije	24
Đakoni i bogoslovi	25
Đakonsko ređenje u Novalji	25
Božićni susret đakonâ, bogoslova i sjemeništara	26
Hodočašće povjerenja na Zemlji – Berlin	27